

Liikenne kestäväksi ja terveelliseksi

Kävelyn ja pyöräilyn toimenpideohjelman toteutus sekä riittävä rahoitus sille ovat tärkeimmät keinot pyöräliikenteen lisäämiseen hallituskaudella 2019-2022.

Suomi on sitoutunut¹ vähentämään liikenteen päästöjä noin 50% vuodesta 2005 vuoteen 2030.

Pyöräliikenteen edistäminen on kustannustehokkaimpia tapoja vähentää liikenteen päästöjä. Pyöräliikenne soveltuu huonosti pitkille matkoille, mutta jo 2-3 km:n matkoista 60 % tehdään yksityisautolla². Näillä matkoilla pyörä on myös nopein kulkuneuvo.

Pidemmillä matkoilla pyöräliikenteen

saumaton yhdistäminen raideliikenteeseen tarjoaa nopean, päästöttömän ja kilpailukykyisen vaihtoehdon.

Energia- ja ilmastostrategiassa tavoitellaan **pyörä- ja kävelymatkojen määrän lisäämistä 30% vuoteen 2030** mennessä. Tämä edellyttää määrätietoisia toimia erityisesti pyöräliikenteen infran kehittämiseksi.

Pyöräilyn ja kävelyn lisääntyminen tuottaa merkittäviä terveyshyötyjä. WSP Finlandin tekemän selvityksen³ mukaan energia- ja ilmastostrategiassa tavoiteltu **pyöräliikenteen ja jalankulun 30% kasvu toisi terveyshyödyt joiden vuotuinen arvo on keskimäärin 670 miljoonaa euroa.**

Valtioneuvosto hyväksyi maaliskuussa 2018 periaatepäätöksen kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä⁴ sekä siihen liittyvän edistämishjelman⁵. Ohjelmassa linjataan useita toimenpiteitä kuten kuntien jalankulun ja pyöräilyn hankkeiden tukeminen, päästövähennysvaikutusten tuominen MAL-prosessiin ja investoinnit valtion baanaverkkoon.

¹ [Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030](#), 2017

² [Henkilöliikennetutkimus 2016](#), Liikennevirasto 2018

³ Kävelyllä ja pyöräilyllä 13 miljardin säästöt, Pyöräliitto, WSP Finland Oy
<https://pyoraliiitto.fi/ajankohtaista/13-miljardin-saastot>

⁴ Valtioneuvoston periaatepäätös kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä, 22.3.2018
<http://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f8059d525>

⁵ Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, Liikenne ja viestintäministeriö 2018
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160720>

Keskeiset toimenpiteet seuraavalla hallituskaudella

- 1) **Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman nopea toteutus** kauden alussa.
- 2) Kävelyn ja pyöräliikenteen **vuotuisen rahoituksen nostaminen** 30 miljoonasta 100 miljoonaan⁶. YK suosittelee investoimaan 20 % liikennebudjetista kävelyn ja pyöräilyyn⁷. Suomessa tämä taso tarkoittaisi noin 320 miljoonaa euroa.
Esitämme 100 miljoonan kokonaisrahoitukselle seuraavaa jakoa:
 - 30 miljoonaa euroa kuntien kävelyn ja pyöräilyn investointeihin (nyt 3,5 miljoonaa)
 - 32 miljoonaa valtion omaan pyörätieverkkoon ja rautatieasemien pyöräpysäköintiin (nyt n. 25 miljoonaa)
 - 35 miljoonaa sähköavusteisten pyörien määräaikaiseen hankintatukeen (nyt 0)
 - 3 miljoonaa liikkumisenohjaukseen, tutkimukseen, pyörämatkailuun, pyöräilykasvatukseen, ja muihin edistämishjelman toimenpiteisiin.
- 3) **Koulumatkapyöräilyn lisääminen:** Opetussuunnitelmiin kaikilla koulutasoilla sisällytetään pyöräily ja liikennekasvatus. Samalla kuntien pitää varmistaa turvallinen ja lyhyt koulumatka liikenneympäristöä ja kouluverkkoa kehittämällä.
- 4) **Liikenteen terveysvaikutukset** tuodaan liikenneturvallisuuden ja talouden rinnalle liikenteeseen liittyvään päätöksentekoon. Käytännössä sitoudutaan **plussavisioon**, jossa huomioidaan kävelyn ja pyöräilyn elinikää pidentävä vaikutus päätöksiä tehdessä.
- 5) **Työmatkakuluvähennyksen uudistus** kulkumuotoneutraaliksi Suomen ympäristökeskuksen esittämän mallin⁸ pohjalta. Nykyinen työmatkavähennys syrjii merkittävästi erityisesti pyörän käyttöä työmatkaliikenteessä ja kannustaa autoiluun.
- 6) Toteutetaan **sähköpyörien määräaikainen hankintatuki** lukuisten Euroopan maiden esimerkin mukaisesti. Tukimalli kannattaa kopioida Ruotsista⁹: enintään 25 % pyörän hinnasta ja enintään 1000 € pyörää kohden. Tukea myönnettäisiin ainoastaan yksityishenkilöille.

Lisätiedot

Matti Koistinen, toiminnanjohtaja

P. 044-2795588, matti.koistinen@pyoraliiitto.fi

⁶ Liikenne- ja viestintäministeriö Sitoumus 2050 kampanjassa

<https://sitoumus2050.fi/commitment/liikenne-ja-viestintaeministerioe-kaevelyn-ja-pyoeraailyn-edistaemine>

⁷ Urgent investment needed in walking and cycling infrastructure to save millions of lives and combat climate change

<https://www.unenvironment.org/news-and-stories/press-release/urgent-investment-needed-walking-and-cycling-infrastructure-save>

⁸ Työmatkavähennyksen yksinkertaistaminen, Suomen Ympäristökeskuksen raportti 15/2015

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/154287/SYKEra_15_2015.pdf?sequence=1

⁹ Bidrag till elcykel, elmoped och elmotorcykel

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/bidrag-elcykel/>